



ת"פ 14348/11/21 - מדינת ישראל, יחידת תביעות שלוחת רחובות ע"י נגד עוז חסון

בית משפט השלום ברחובות
ת"פ 14348-11-21 מדינת ישראל נ' חסון

בפני	כבוד השופטת זהר דיבון סגל
בעניין:	מדינת ישראל
המאשימה	יחידת תביעות שלוחת רחובות ע"י
	ב"כ מתמחה מור יעבץ
הנאשם	עוז חסון
	ע"י ב"כ עוה"ד אלון קריטי

גזר דין

1. הנאשם הודה בהתאם להסדר טיעון דיוני בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע בעבירה של החזקת סכין שלא כדין - לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ובעבירה של היזק לרכוש במזיק- לפי סעיף 452 לחוק העונשין. בעת הצגת ההסדר הצהירה המאשימה כי תעתור לעונש מאסר שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות ברף העליון בכפוף לחוות דעת הממונה על עבודות השירות, מאסר על תנאי ופיצוי. לבקשת ההגנה התבקש שירות המבחן לערוך תסקיר שייבחן את נסיבות ביצוע העבירה, נסיבותיו האישיות של הנאשם ויעביר המלצותיו לבית המשפט.
2. על פי עובדות כתב האישום ובתמצית, ביום 2.6.2021 בשעה 10:15 או סמוך לכך נהגו הנאשם והמתלוננת, כל אחד ברכבו בכביש 40 לכיוון צומת היישוב גבעת ברנר. במהלך הנסיעה נצמד הנאשם עם רכבו לרכבה של המתלוננת עד אשר חסם את נתיב נסיעתה. בהמשך עצר הנאשם את רכבו למופע אור אדום ברמזור, אז יצא מהרכב כשהוא אוחז בסכין ודקר את צמיג הגלגל השמאלי האחורי ברכבה של המתלוננת. עקב כך גרם הנאשם לתקר בגלגל.
3. הסדר הטיעון הדיוני לא כלל הסכמה לעניין העונש שראוי שיושת על הנאשם וכל צד טען בעניין זה כראות עיניו וכמיטב שיקול דעתו המקצועי.



תסקיר מבחן

4. בתסקיר מפורטים הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, ההיסטוריה העבריינית שלו והתייחסותו לעבירות בהן הורשע, הערכת גורמי הסיכון להישנות עבירות לצד סיכוי לשיקום, התרשמות והמלצה. התסקיר מבוסס על מסמכים שהציג הנאשם לרבות תלושי שכר, מכתב סיכום ממנהל מרכז רפואי אילנות, מכתב ממכללת אורט המפרט מסלול לימודים של חשמלאי מוסמך, כתב האישום המתוקן, פרוטוקול הדיון וגיליון רישום הפלילי.
5. מהתסקיר עולה כי הנאשם בן 36 נשוי אב לשני ילדים קטינים (3-5), עובד כאחראי על רשת של סיבים אופטיים באזור השפלה, מתגורר בדירה שכורה עם אשתו וילדיו ברחובות. משפחתו מונה זוג הורים ושני ילדים, נולד במצפה רמון. אביב עובד כנהג משאית ואמו גננת. לדבריו הוריו גרושים, אך מנהלים קשר טוב ביניהם. הנאשם מסר כי בני משפחתו מנהלים אורח חיים נורמטיבי הוא עומד בקשר טוב עם הוריו ועם אחיו.
6. הנאשם סיים 12 שנות לימוד ובעל בגרות חלקית. הנאשם תיאר את ילדותו ותקופת התבגרותו המאופיינת בחוסר יציבות, טופל בכדורי ריטלין על רקע קשיי ריכוז ועזב את לימודיו בכיתה י'. בצבא שירת כקונדיטור בבית הספר לקצינים ובמהלך שירותו אובחן עם מחלת קרוהן ושוחרר על רקע מצבו הבריאותי. משנת 2009 מקבל קנאביס רפואי. הנאשם הופנה בשנת 2007 לשירות המבחן בגין תיק היזק לרכוש במזיד והחזקת סכין שלא כדין, עליו חלה חובת התיישנות.
7. הנאשם נישא בשנת 2015 אשתו עובדת כמנהלת צוות בחברה של אבטחת מידע. הוא שיתף כי עברו תהליך ארוך של טיפולי הפרייה ולאחר כחמש שנים נולד להם בן ראשון. בהמשך נולדו תאומים כיום בני שלוש. הנאשם תיאר קשיים בגידול הילדים במקביל לעבודה אינטנסיבית שלו ושל אשתו ללא עזרה מצד בני המשפחה, הוריה של אשתו נפטרו והוריו מתגוררים בדרום הארץ. כן תיאר כי הוא ואשתו נוהגים לשוחח על קשייהם ולפתור קונפליקטים. הנאשם שיתף כי עובד משנת 2019 כאחראי על רשת סיבים אופטיים מעוניין להתמקצע בתחום החשמל ועתיד להתחיל לימודים במכללת אורט במחלקה לטכנולוגיה במסלול חשמלאי מוסמך ולמשך שנתיים.
8. הנאשם שלל קיומם של דפוסי התנהגות אלימים ופיזיים או מילוליים בהתנהגותו. תיאר כי במסגרת עבודתו כאחראי על עובדים נדרש כחלק משגרת יומו להתמודד עם קשיים רבים ותכופים סביב סיטואציות בין אישיות מורכבות במגע שבין לקוחות לעובדים שתחת ניהולו הנובעים מאופי העבודה הלחץ וכי מורגל להתמודדות מסוג זה ומצליח להתמודד באופן יעיל ומבלי להגיע לקונפליקטים.
9. בהתייחס לעבירות בהן הורשע תיאר הנאשם כי התקופה שקדמה לביצוען אופיינה בלחצים חריגים בעבודה לצד קשיים משפחתיים סביב מצבם הבריאותי של התאומים. הוא ובת זוגו התמודדו עם מספר לילות ללא שינה אשר יצרו מתחים וקונפליקטים ביניהם. לדבריו, האירוע התרחש כאשר היה בדרך למקום העבודה, נפגעת העבירה מנקודת מבטו, נכנסה למסלול הנסיעה שלו, הוא סימן לה באמצעות אורות הרכב והיא הגיבה בתנועה אותה כחווה כפוגענית. תגובה זו מילאה אותו בתחושות כעס וקיצוניות ובהמשך לכך עצר את רכבו יצא ממנו עם מברג שהיה מונח בקופסת כלי העבודה שלו ודקר את הגלגל עם המברג. הנאשם מסר כי התנהגות זו אינה אופיינית לו ולתחושתו נבעה



מלחץ וחרדה לשלום ילדיו בצירוף עם שעות שינה מועטות ביותר, מתח בינו ובין בת זוגו ולחץ חריג במקום העבודה. כן הביע צער וחרטה על התנהגותו.

10. שירות המבחן התרשם מהנאשם כבעל יכולת טובה לביטוי מחשבותיו ורגשותיו אשר בגיל צעיר גילה קשיים על רקע התמודדות עם הפרעות קשב וריכוז אשר באו לידי ביטוי בקושי להסתגל ולהתמודד במסגרות חינוכיות. מגיל צעיר מתמודד עם כאבים בשל מחלת הקרוהון ומקבל קנאביס רפואי עקב כך. שירות המבחן התרשם מהנאשם כמי שדואג לפרנסת הבית ומתפקד באופן תקין בתחומי חייו השונים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם התקשה להתנהל באופן נורמטיבי באירוע העבירה כשהיה במצב של לחץ ומצוקה ושוחח עם הנאשם אודות הצורך בטיפול בתחום ההתמודדות במצבי כעס ומצוקה אך הנאשם שלל נזקקות טיפולית בתחום זה ובכל תחום אחר וחזר על כך שמדובר באירוע שאינו מאפיין אותו בדרך כלל.

11. שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל מוסר עבודה גבוה, בעל יציבות במישורי חייו השונים וביניהם תעסוקה ומשפחה. רואה את העבודה כערך מרכזי בחייו ובעל כוחות רבים, יכולת הנעה ואקטיביות וכן בעל שאיפות נורמטיביות. שירות המבחן לקח בחשבון כי מאז שנת 2007 לא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים וניכר כי עורך מאמצעים לתפקד באופן תקין במסלולי החיים כפי שבא לידי ביטוי בהקמת משפחה והתמדה בתעסוקה. כן התרשם שירות המבחן כי ההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע עבור הנאשם. בנוסף הנאשם גילה מודעות למניעים שהובילו אותו לביצוע העבירות, חש בושה ממעשיו והביע רצון לפצות את המתלוננת. מטעמים אלו ולנוכח ההנחה כי מדובר בהתנהגות שאינה מאפיינת את דפוסי חשיבתו של הנאשם ואישיותו ולאור שלילת נזקקות טיפולית שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית. לצד זאת סבור שירות המבחן כי ענישה חינוכית בדמות 180 שעות של"צ ופיצוי למתלוננת תהווה עונש מציב גבול ותאפשר המשך תפקוד תקין.

טיעוני הצדדים לעונש

12. המאשימה בטיעוניה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, בהם הגנה על בטחונה ושלומה של המתלוננת ופגיעה בזכות הקניין. בתוך כך סקרה את נסיבות ביצוע העבירה והדגישה את עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים בהינתן הרקע לביצוע העבירה וויכוח סתמי על רקע שימוש בדרך, ללא התגרות מצדה של המתלוננת והשימוש שעשה הנאשם בסכין לצורך פגיעה ברכוש ולמרבה המזל, המקרה לא הסתיים בתוצאות חמורות יותר. בהינתן אלו ומשום הצורך למגר את תופעת האלימות בכבישים ולצורך הרתעת היחיד והרבים, עתרה המאשימה לקביעת מתחם ענישה בין מספר חודשי מאסר ועד שנת מאסר בפועל ורכיבים נוספים. עמדתה זו תמכה בפסיקה.

13. באשר לקביעת העונש בגדרו של המתחם, המאשימה הפנתה לגילו של הנאשם, הרשעותיו הקודמות, עיקרי תסקיר שירות המבחן, לקיחת אחריות חלקית, השלכת המעשים על התנהגותה של המתלוננת ובפרט העובדה כי הנאשם שולל נזקקות טיפולית. לטעם המאשימה, תוכנו של התסקיר אינו עולה בקנה אחד עם המלצותיו וממילא הוא אינו הולם את חומרת העבירות ותוצאותיהם.



14. מטעמים אלו, כך לדברי המאשימה, העונש הראוי לנאשם הוא 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס ופיצוי.

15. ב"כ הנאשם טען כי המתחם אליו עותרת המאשימה, מחמיר יתר על המידה ואינו תואם את נסיבות ביצוע העבירה או את מדיניות הענישה הנהוגה. בתוך כך נטען כי האירוע הוא קצר מועד ונקודתי שאינו מתוכנן, הסכין הוחזקה לצורכי עבודה ובשעת לחץ עשה בה הנאשם שימוש לרעה, גרם נזק לרכוש אך בפועל הנזק אינו רב. מכאן סבור בא כוח הנאשם כי יש לקבוע מתחם ענישה שהגבול התחתון שבו מתחיל במאסר מותנה. בא כוח הנאשם לא תמך עמדתו בפסיקה על אף שהיה מן הראוי לעשות כן אך ביקש להבחן את הפסיקה שהציגה המאשימה מעניינו של הנאשם בהיותה עוסקת במקרים חמורים יותר.

16. באשר לקביעת העונש בגדרי המתחם, הפנה הנאשם לגילו של הנאשם, נסיבותיו האישיות, ההודאה בכתב האישום ונטילת האחריות. לשיטתו, שוגה המאשימה בקריאת התסקיר ונטילת האחריות היא ללא סייג. בא כוח הנאשם סקר את עיקרי התסקיר והתרשמות שירות המבחן והדגיש כי הנאשם אדם ערכי ובעל מוסר עבודה גבוה, שהאירוע הוא חריג באורח חייו, משקיע את מירב מרצו ומאמצו בעבודה קשה, סובל מבעיות רפואיות קשות והטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות עשוי לפגוע בו ובאלו הסמוכים על שולחנו. עוד נטען כי לא מדובר בנאשם שנדרשת התערבות טיפולית בעניינו ולו היה סבור שירות המבחן אחרת, חזקה כי היה פועל להציע זאת לנאשם. בא כוח הנאשם הסביר כי לא סבר מלכתחילה כי נדרשת התערבות טיפולית בעניינו של הנאשם והפנייתו לשירות המבחן נועדה לייתן בידי ההגנה כלים לשכנע את המאשימה ובית המשפט באשר לעונש הראוי שיושג על הנאשם, דהיינו, עונש צופה פני עתיד. עוד הלין בא כוח הנאשם על התנהלות המאשימה שהסכימה להפניית הנאשם לשירות המבחן אך חרף המלצה בסופו של תסקיר, מתבצרת בעמדתה.

17. מטעמים אלו, סבר בא כוח הנאשם כי יש לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה ולהסתפק בענישה חינוכית בדמות מאסר מותנה ושל"צ.

18. בדברו האחרון אמר הנאשם את הדברים הבאים: "קודם כל אני ממש מצטער באותו רגע עוד הצטערתי, זה ממש לא נכון שהם אמרו שלא לקחתי אחריות, אני לקחתי אחריות ואני כל שניהם החיים מצטער על זה, אני אבא ל3, יש לי תאומים בני שנתיים וילד בן 3, חלילה שארצה שזו תהיה הדוגמא לילדים שלי. אני לא עושה שטויות. אני מודה שהיה לי עבר עד שנת 2007, התיישרתי, אני מנהל את כל איזור גדרה ורחובות, אני עובד שם כ-4-5 שנים, לשאלת בית המשפט יש לי בכללי כ-5 ימי חופש, אני רוצה שוב להתנצל, אני מעוניין לפצות את הבחורה ואני מתחייב ואין לי בעיה שיינתן לי תנאי ארוך הכל רק לא לפגוע לי בפרנסה, אני מתחנן, עבודות שירות המשמעות של זה שבועטים אותי מהעבודה ואין לי איך לפרנס את הילדים שלי".

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש



19. מתחם העונש ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

20. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם זכותו של אדם לכבוד, להגנה על חייו ושלמות גופו וזכותו לשלמות נפש ותחושת ביטחון. כן פגע הנאשם בזכות הקניין.

21. בית המשפט העליון עמד לא פעם על הצורך להיאבק בתופעה של שימוש באליומות על כל צורותיה וגווניה, שלא תשתלט על כל תחומי חיינו, ואת מחויבותו של בית המשפט להילחם בתופעה זו בדרך של הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים שישקפו מסר מרתיע לעבריינים ולחברה כולה:

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעבריינים האינדיבידואליים, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה" (ע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 10 (16.8.2007)).

22. מקרי אלימות רבים מתרחשים בנתיבי התחבורה ולצערנו, המקרה הנוכחי אינו תופעה חריגה. הכבישים רוויים באלימות, נהיגה פרועה במסלולי הכביש, אלימות מילולית קלילות, תנועות מגונות, התנהגות מאיימת, אלימות פיזית, מכות, בעיטות וסטירות, אלימות כלפי רכוש, ניקוב גלגלים, שבירת מראות וגם ניפוץ שמשות. בכל יום אנו עדים לעוד מקרה אלימות, עימותים בין נהגים ולעיתים כלפי הולכי רגל. ואירוע רודף אירוע והמגמה מחריפה. לא יהיה זה מופרז לומר כי גל האלימות הגורם נזק לגוף ולרכוש ומעמיד את כלל המשתמשים בדרך בסיכון, מגיע לאחרונה לשיא שטרם נודע. כל אמירה, תגובה או הערה של אדם בדרכים שאינה משיעה רצון, יכולה להוביל לאלימות קשה ובלתי נסבלת. תופעה זו מערערת באופן מוחשי את תחושת הביטחון הבסיסית וזורה אימה ופחד. על כן, אין בית המשפט יכול לצאת ידי חובתו מבלי שהמסר שייצא מלפניו יהיה ברור, חד משמעי ונחרץ. אין החברה המתוקנת מוכנה ויכולה לסבול התנהגות בוטה ובריונית שכזו והיא תילחם בה בכל דרך ואמצעי על מנת לעקרה מן השורש. בהקשר זה ראו מיני רבים רע"פ 5662/18 פלוני נ' מדינת ישראל (2.8.2018).

23. טרם נדון בפרטי המקרה הקונקרטי תובא להלן פסיקה שיש בה ללמד על מדיניות הענישה הנהוגה וזאת ככלי עזר בקביעת מתחם העונש ההולם. בפסקי הדין אפשר להבחין כי בעבירות שמבוצעות על רקע כעס וזעם בנתיבי התחבורה נוהגים בתי המשפט מדיניות ענישה מחמירה ולרוב נקבע הגבול התחתון של מתחם העונש ההולם במספר חודשי עבודות שירות בעוד הגבול העליון של המתחם סופו במאסר בפועל וענישה נלווית. כמו כן, חלק מפסקי הדין שיובאו להלן עולים בחומרתם על המקרה כאן וחלקם נופלים ממנו, לדוגמה לא יוחסה עבירה של החזקת סכין כבעינינו, הדבר כמובן נלקח בחשבון.

24. רע"פ 1931/15 אדריאן אברהם מויסקו נ' מדינת ישראל (26.3.15) - הנאשם נעדר הרשעות קודמות הודה והורשע בעבירה של חבלה במזיד ברכב. הנאשם לאחר שירד מאופנועו, בעת עצירה ברמזור אדום בחולון, פגע



במזיד ברכבו של נהג סמוך בכך שניפץ את חלון רכבו הימני באמצעות קסדה. כתוצאה מניפוץ החלון נפצע המתלון בשפתו. נקבע מתחם ענישה בין מאסר מותנה ועד 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ורכיבים נוספים. בית משפט השלום גזר על הנאשם, נעדר הרשעות קודמות ובהתאם להמלצתו החיובית של שירות המבחן מאסר מותנה, של"צ, קנס ופיצוי. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות לערער.

25. רע"פ 4522/13 נימר נעיס נ' מדינת ישראל (16.7.2013) - הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום האוחז בחובו שלושה אישומים והורשע בחבלה במזיד ברכב ובהחזקת סכין שלא כדין. הנאשם גרם נזק במזיד לשלושה כלי רכב במועדים שונים בכך שניקב את צמיגי הרכב וגרם לנזק שנאמד בכמה מאות שקלים בכל פעם. נקבע מתחם ענישה אחד ביחס לשלושת האירועים בין מאסר מותנה ועד ל-8 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם שלחובתו עבר פלילי מאסר בן 3 חודשים ורכיבים נוספים. ערעור על קולת העונש התקבל ובית המשפט המחוזי העמיד את עונש המאסר על 7 חודשים. בקשת רשות לערער נדחתה. (הוצג על ידי המאשימה ואולם יש להביא בכלל חשבון כי מדובר בשלושה אירועים ולא באירוע אחד ומנגד החבלה ברכב נעשתה באישון לילה ומבלי שאיש מבעלי כלי הרכב נוכח במקום).

26. ע"פ (חיפה) 43480-11-19 קורנט נ' מדינת ישראל (6.1.2020) - הנאשם נעדר עבר פלילי הורשע לאחר שמיעת ראיות, בתקיפה הגורמת חבלה של ממש. על רקע סכסוך חנייה תקף הנאשם את המתלון בכך שדחף אותו אל תוך מכוניתו. עקב כך, נפל המתלון על גבו אל תוך הרכב, תוך שהוא נחבל בגבו ממעצור היד ברכבו, כן נחבל המתלון בזרוע ידו הימנית מההגה ברכבו. בית המשפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם, נע בין מאסר על תנאי ועד ל-6 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות, לצד רכיבי ענישה נוספים על הנאשם הושת עונש מאסר מותנה, צו מבחן, קנס ופיצוי. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי על הכרעת הדין נדחה.

27. ת"פ (תל-אביב) 16042-12-15 מדינת ישראל נ' חכמון (26.5.19) - הנאשם הודה והורשע בעבירות של תקיפה וחבלה במזיד ברכב. הנאשם נהג ברכבו וניסה לעקוף את רכבו של המתלון עת נסע המתלון עם אשתו. המתלון צפר ונעצר בצומת ברמזור אדום. בעוד המתלון עומד עם רכבו ברמזור, יצא הנאשם מרכבו, הגיע לרכבו של המתלון, ירק עליו, צעק וקילל והלם בו במכות אגרופ לראשו ובצווארו. המתלון הצליח ללחוץ על דוושת הבלם או אז התחלף האור ברמזור המתלון החל להימלט מהמקום, הנאשם דלק אחר רכבו, הצליח לעקוף אותו וחסם את נתיב נסיעתו. הנאשם יצא מרכבו, נטל ממנו מקל עץ, שב לרכבו של המתלון והלם בו באמצעות מקל כך ששבר את חלון שמש הנהג ואת מראת הצד השמאלית ברכב. בנוסף, הלם באמצעות המקל בראשו של המתלון. הנאשם המשיך להלום ברכב, המקל עץ נשבר והנאשם שב לרכבו והוציא ממנו מוט ברזל אך לבסוף חזר לרכבו ונס מהמקום. נקבע מתחם ענישה בין מאסר שניתן לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד לשנת מאסר ורכיבי ענישה נוספים. בית המשפט גזר על הנאשם, בן 37, שלחובתו 5 הרשאות קודמות, ששירות המבחן המליץ על המשך טיפול לאור סיכוי השיקום, עונש של 4 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, פיצוי וצו מבחן.

28. ת"פ (ק"ג) 16785-03-15 מדינת ישראל נ' אבירם ממן (7.4.19) - הנאשם הודה והורשע בעבירה של איומים וחבלה במזיד ברכב. הנאשם נהג ברכבו ליד רכבו של המתלון. האחרון סימן לו שיירגע עם נהיגתו וזאת לאחר שהבחין בו נוסע במהירות תוך שעוקף מכוניות. בהמשך נסע המתלון שהנאשם לפניו. הנאשם עצר את רכבו ואילץ את



המתלונן לעצור גם. הנאשם ירד מרכבו וניסה לפתוח את דלת רכבו של המתלונן ללא הצלחה משום שזו הייתה נעולה. הנאשם החל לקלל את המתלונן ולאיים עליו ברצח. הנאשם בעט בדלת הנהג ועיקמה כך שגם לנזק לרכב בשווי של 15,704 ₪. נקבע מתחם ענישה בין מאסר קצר ועד לשנת מאסר ורכיבי ענישה נוספים. בית המשפט גזר על הנאשם, בעל עבר פלילי (2 הרשעות בגין העדר מהשירות שלא ברשות), שעל אף שנטל אחריות על מעשיו, אך צמצם מאחריותו ולא שולב בהליך טיפולי עונש של 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי.

29. ת"פ 27153-10-16 מדינת ישראל נ' עותמאן עותמאן (9.1.19)- הנאשם הודה והורשע בעבירה של חבלה במזיד ברכב והפרת הוראה חוקית. הנאשם פגע במזיד ברכב השייך למתלונן כך שהגיע למקום ובאמצעות חפץ חד הנדמה להיות סכין ניקב את שני צמיגי הרכב קדמי ואחורי. בנוסף, הפר הנאשם תנאים מגבילים עליהם הורה קצין משטרה ולא שהה במעצר בית ונמנע מלהתייצב בתחנת המשטרה עם ערב צד ג'. נקבע מתחם ענישה בין מספר חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד לשנת מאסר. בית המשפט גזר על הנאשם, בעל עבר פלילי בן 8 הרשעות קודמות, שעבר מסכת חיים קשה ולא פשוטה, ובהעדר המלצה של שירות המבחן אשר העריך כי קיים סיכון להישנות עבירות עונש מאסר בן 4 חודשים לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי.

30. ת"פ (ירושלים) 9284-12-16 מדינת ישראל נ' אלי פהימה (26.12.18)- הנאשם הודה והורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירה של חבלה במזיד ברכב. הנאשם נכנס לרכבו, שחנה ליד ביתו, נהג בו קדימה ואחורה פעמיים, תוך שפגע במזיד ברכב של שכנתו שחנה מאחורי רכבו. יחד עם זאת, לא הוכחו נזקים שנגרמו מפגיעה זו. בחלוף זמן קצר, ירד הנאשם מביתו אל רכב המתלוננת ושבר במזיד את שמשת הדלת הימנית האחורית של הרכב. נקבע מתחם ענישה בין של"צ ועד למספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, לצד רכיבי ענישה נוספים. בית המשפט גזר על הנאשם, בן 51, שבעברו 7 הרשעות קודמות ושלא לקח אחריות על מעשיו, מאסר מותנה, צו של"צ, קנס ופיצוי.

31. ת"פ (טבריה) 19932-06-17 מדינת ישראל נ' דגש (20.12.17)- הנאשם הודה והורשע בעבירת איומים וחבלה במזיד ברכב. הנאשם כעס על המתלונן שהינו נהג הסעות בגין התייחסות המתלונן לאשת הנאשם, איים על הנאשם כי יחכה לו עם גרזנים וחברים ויהרוג אותו ובהמשך הגיע לרכב המתלונן, צעק על המתלונן, לקח מקל טוריה מרכבו ושבר באמצעותו את שמשת רכב המתלונן, כך ששווי הנזק שנגרם הוא בסך 3,219 ₪. נקבע מתחם ענישה בין מאסר מותנה ועד למספר חודשי עבודות שירות ועונשים נלווים. בית המשפט גזר על הנאשם, בן 55 שמעולם לא ריצה עונש מאסר, בעל עבר פלילי שאינו מכביד, ישן ולא כולל עבירות אלימות, שהודה וחסך זמן שיפוטי יקר והביע חרטה על מעשיו, מאסר מותנה, התחייבות ופיצוי.

32. באשר לעבירות החזקת הסכין. בית המשפט העליון עמד פעמים רבות על הצורך למגר את תופעת הסכינאות בענישה מוחשית וממשית ולא למותר לציין כי העונש הקבוע בצידה של העבירה הוא 5 שנות מאסר. ראו: ע"פ 7682/18 מוחמד עלקם נ' מדינת ישראל (4.4.19), ע"פ 9133/04 גורדון נ' מדינת ישראל (20.12.04), רע"פ 4079/10 אימן ג'בשה נ' מדינת ישראל (23.8.10). באשר למדיניות הפסיקה המקובלת. עיון בפסיקה מגלה כי ישנם מקרים בהם נקבע הגבול התחתון של המתחם במאסר מותנה לרוב כאשר מדובר בסכין שלא נעשה בה שימוש ושלא נועדה לקדם פני אלימות ובמקרים חמורים יותר בהם נלוו להחזקת הסכין עבירות נוספות נקבע הגבול התחתון במספר חודשי מאסר. להלן מספר פסקי דין אותם מצאתי כרלבנטיים לענייננו: רע"פ 1297/22 דניאל ממנ' מדינת ישראל



(1.3.20), רע"פ 8181/20 נעים אלקיאן נ' מדינת ישראל (26.11.20); בש"פ 5833/20 דלדיק יקיר נ' מדינת ישראל (17.9.20); רע"פ 322/15 חן ג'אנח נ' מדינת ישראל (22.11.15).

33. ועתה לבחינת העבירה בנסיבותיה. עסקין באירוע שהחל בוויכוח על ענין פעוט, שימוש בנתיב התחבורה, והוביל להתנהגות בריונית, מסוכנת מצד הנאשם. למעשיו האסורים של הנאשם אמנם לא קדם תכנון מוקדם אך הם פרי מחשבה והנאשם נקט בסדרת פעולות שנועדו לשבש את זכותה של המתלוננת לשימוש בטוח בדרך. זאת עשה הנאשם רק משום שהתקומם על אופן נהיגתה של המתלוננת ומתוך רצון לתקן את העוול שלתפיסתו נגרם לו, נצמד לרכבה וגם חסם את נתיב נסיעתה. לא זו בלבד, אלא שבהמשך הנסיעה בזמן שכלי הרכב נעצרו למופע אור אדום ברמזור, הנאשם התקשה לשלוט בכעסיו ובמודע יצא מהרכב בעודו אוחז בסכין. הנאשם מבלי לשקול את השלכות התנהגותו, מצא לבוא חשבון עם המתלוננת וכפעולת תגמול יזומה על מעשיה הלכאוריים גרם לנזק ובמתכוון.

34. את ביצוע העבירה הסביר הנאשם לשירות המבחן בלחץ וחרדה לשלום ילדיו, שעות שינה מועטות, לחצים בינו ובין בת זוגו כמו גם במקום העבודה. לדבריו, פעל מתוך כעס ועצבים על תגובתה של המתלוננת אותה חווה כפוגענית. הטענה כי תנועה מזלזלת או מגונה היוותה טריגר למעשה אינה חלק מכתב האישום וממילא אינה מספקת הגנה או הצדק למעשה הבריונות. ולמותר לציין כי מצב בו אמירה של אדם, הערה, תגובה מעליבה או משפילה ככל שתהיה ביחס לשימוש בדרך תוביל לאלימות נגד רכוש או נגד גוף, אינו מתקבל על הדעת.

35. לא מדובר בסיטואציה רגעית וקצרה אלא אירוע מתמשך במהלכו הייתה לנאשם שליטה מלאה על התנהגותו והוא היה יכול לנהוג בצורה תרבותית או למצער לחדול ממעשיו הרעים בכל רגע נתון. הייתה לנאשם האפשרות לעבור לנתיב נסיעה חלופי אבל הוא בחר להיצמד לרכבה של המתלוננת ולחסום את דרכה, היה ביכולתו רחמנה ליצול להתעלם מהמחווה המעליבה ולהפגין בגרות ושליטה וגם להמשיך בנסיעה בטוחה למחוז חפצו. אבל הנאשם פעל מתוך כעס ועצבים, מבלי לתת דעתו להשלכות שעשויות להיות למעשיו ולפגיעה במתלוננת. מדובר במעשים חסרי פרופורציה בהינתן הגורם למעשים אל מול תוצאותיהם.

36. למרבה המזל ובניגוד למקרים אחרים להם אנו עדים לאחרונה, התנהגותו הזועמת של הנאשם הסתיימה רק בפגיעה ברכוש אך למותר לציין כי השימוש בסכין עלול היה לגבות מחיר כבד בהרבה והאירוע בכללותו היה יכול להתפתח במהירות לאלימות שתוצאותיה הוות גורל.

37. גם מבלי להידרש לתצהיר נפגע עבירה לא קשה לדמיין את עוגמת הנפש שנגרמה למתלוננת אשר מצאה עצמה בבוקרו של יום עם תקר בגלגל באמצע כביש מהיר. וגם לא קשה לדמיין את הפחד והאימה שלבטח חשה המתלוננת שעה שאדם זר, חוסם את נתיב נסיעתה ולאחר מכן נעצר בפתאומיות, ניגש לרכבה ובעודה ישובה ברכב גרם נזק במזיד, ניקב את הגלגל ושיבש את שגרת יומה. עסקין במעשה אלים ומכוער שיש בו לערער באופן ממשי את תחושת המוגנות והביטחון האישי. חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם התנהגות מעין זו ויש להעביר מסר ברור ונחרץ לנאשם ולאחרים שעשויים לחטוא כשם שחטא כי ולסבור שאפשר לנהוג באופן אלים כלפי נהגים אחרים בנתיבי התחבורה. ואקדים במעט את המאוחר ואומר כי כאמירה נורמטיבית ערכית במקרה זה הגבול התחתון של המתחם אינו יכול להיקבע במאסר מותנה.



38. להשלמת בחינת העבירה בנסיבותיה, נציין כי במסגרת הטיעון לעונש הועלתה הטענה לפיה הרכב בו נהג הנאשם משמש לצורכי עבודה ובהתאם החזיק בסכין בארגז כלי עבודה, דהיינו למטרה כשרה, ובמקרה דנן עשה בה גם שימוש לרעה. טענה זו, אינה בבחינת עובדה מוסכמת על הצדדים ולא אוכל לייחס לה משקל בקביעת המתחם. כזכור הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והוכרע דינו, משמע לא נותרו מחלוקות עובדתיות הנדרשות להכרעה. בשלב גזירת הדין אין לפני בית המשפט אלא את העובדות הפרושות בכתב האישום המתוקן ואלו מחייבות לא רק את בית המשפט אלא גם את הנאשם. הודאת הנאשם בכתב האישום המתוקן מבטאת הסכמה לתכניו ואף הצהרה כי לא נשמטה עובדה או נסיבה שיש ביכולתה לסייע לו. מכל מקום, הנאשם כאמור הורשע בעבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה ונעשה שימוש פוגעני ואלים בסכין במטרה מוצהרת לפגוע ברכוש הזולת וכל זאת על רקע וויכוח סתמי בעניין השימוש בנתיב התחבורה. די בכך כדי להקים את יסודות עבירת החזקת הסכין שלא כדין.

39. לאור כל האמור, בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנהוגה, מצאתי לקבוע כעתירתה ההגונה של המאשימה את מתחם העונש ההולם בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד לשנת מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים.

קביעת עונשו של הנאשם

40. לא מצאתי כי קיימים שיקולים לסטייה מהמתחם לקולה או לחומרה, לפיכך, יש לקבוע עונשו של הנאשם בתוך המתחם תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40א לחוק העונשין) כדלקמן:

41. הנאשם יליד 1986 נשוי ואב לשלושה ילדים. בגיל 19 שנים אובחן כסובל ממחלת קרוהן, נותח בבטנו. כיום ישנה הטבה חלקית ומשנת 2009 מטופל בקאנביס רפואי. מוכר לביטוח לאומי כבעל נכות 40% לצמיתות. משנת 2017 עובד באופן מסודר כפי שעולה ממכתב ממעסיקו כטכנאי להתקנת רשתות תקשורת בחברה קבלנית.

42. הנאשם שלפני אינו עומד לראשונה בחייו לדין, לחובתו שתי הרשעות קודמות מהשנים 2007-2010 בגין ריבוי עבירות איומים, השחתת פני מקרקעין, ניסיון לאיום בכתב לרצוח, חבלה במזיד ברכב וגניבת רכב, בגין נידון לעונשי מאסר מותנים, קנס התחייבות ושל"צ (טעת/1). עם זאת, ומכיוון שמדובר בהרשעות אשר התיישנו ולא נמחקו מהמרשם ההשפעה שלהן על העונש בגדרי המתחם מתונה. זאת ועוד העובדה כי הנאשם נמנע ממעורבות בפלילים משך שנים רבות ונראה כי ערך מאמצים לתפקד באופן תקין במסלולי החיים כפי שבאה לידי ביטוי בהקמת משפחה והתמדה בתעסוקה אף היא תיזקף לזכותו.

43. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ולקח אחריות על מעשיו והיה בהודאה זו לחסוך זמן ציבורי יקר. עם זאת, בפני שירות המבחן תיאר הנאשם את נסיבות ביצוע העבירה בפער ניכר מעובדות כתב האישום וטען כי לא החזיק כלל ועיקר בסכין אלא מדובר היה במברג שהיה מצוי בארגז הכלים ברכב ועמו חיבל ברכבה של המתלוננת. הודאה זו חורגת ובהרבה מעובדות כתב האישום ולפיכך לא אוכל לייחס לנטילת האחריות משקל מלא. במובן זה יש הבדל בין הודאה ובין נטילת אחריות.



44. הנאשם הסביר לשירות המבחן כאמור את ביצוע העבירות על רקע צבירה של לחץ וחרדה לשלום ילדיו, בצירוף שעות שינה מועטות ותקופה לחוצה בחייו הן בעבודה והן בתחום האישי והמשפחתי. הוא שב וטען כי האירוע אינו מאפיין אותו ואף ציין כי מורגל להתמודדות במצבי לחץ מתוקף תפקידו והמשק היומיומי עם עובדים ולקוחות בתחום עבודתו. שירות המבחן שוחח עם הנאשם אודות צורך בטיפול בתחום האלימות והתמודדות במצבי כעס ומצוקה ולא בכדי. העובדה כי הנאשם מצא לעצור את רכבו באמצע כביש מהיר למופע אור אדום ולצאת מהרכב כשהוא מצויד בסכין אותה החזיק ברכב שלא למטרה כשרה ומתוך כוונה לפגוע בזולת, גם אם ברכושו מלמדת על רמת סיכון לא מבוטלת. דברים אלו נכונים במיוחד שהנאשם נוטל אחריות חלקית על מעשיו ובעברו מעורבות קודמות גם אם ישנה בביצוע עבירות אלימות דומות. אלא שהנאשם עמד על כך שמדובר באירוע שאינו מאפיין אותו בדרך כלל ושלל נזקקות טיפולית ולכן שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו. ויודגש שירות המבחן גם לא העריך את רמת הסיכון להישנות עבירות בעתיד, בניגוד למקובל, באופן מפורש. אך ממילא הערכה זו מסורה בסופו של דבר לבית המשפט. ובהינתן המקובץ ומבלי להתעלם מגורמי הסיכוי לשיקום, סבורני כי רמת הסיכון להישנות עבירות בעתיד אינה מבוטלת.

45. לפיכך, מצאתי כי ההמלצה הסופית של שירות המבחן, להסתפק בעונש חינוכי שיקומי אינה הולמת את חומרת מעשיו של הנאשם ותוצאותיהם, והיא גם לא עולה בקנה אחד עם תוכנו של התסקיר המצביע על לקיחת אחריות חלקית, העדר נכונות לבחינה עצמית של נסיבות המקרה והתמקדותו של הנאשם במחירים אותם משלם בעקבות ההליך הפלילי. מהתסקיר ניכר כי השיקול המרכזי, אם לא לומר הבלעדי, שעמד לנגד עיני שירות המבחן הוא היות הנאשם איש משפחה ומפרנס עיקרי הרואה בעבודתו ערך מרכזי בחייו, בעוד שחומרת העבירות ותוצאותיהם נדחקו לקרן פינה. נכון כי מדובר בשיקול חשוב, אך אין הוא בלעדי או מכריע ולבטח אין יתר שיקולי הענישה ובהם גמול והרתעה נסוגים מפניו.

46. בכל הכבוד לשירות המבחן בהיותו הגורם המקצועי, המלצתו כשמה כן היא - המלצה, ואין באמור בה כדי לכוול את ידי בית המשפט (ראו: רע"פ 6908/04 איבגי נ' מדינת ישראל (27.7.2004); רע"פ 10904/04 מיארה נ' מדינת ישראל פסקה 6 (9.12.2004); ע"פ 2015/13 פלוני נ' מדינת ישראל פסקה 10 (5.8.2013); ע"פ 4472/16 עווד נ' מדינת ישראל פסקה 7 (15.6.2016), רע"פ 1756/16 ימיני נ' מדינת ישראל פסקה 11 (16.3.2016); ע"פ 2048/18 פלוני נ' מדינת ישראל פסקה 13 (14.11.2018)). למותר לציין כי השיקולים לאורם פועל שירות המבחן במלאכת גיבוש המלצותיו, אינם בהכרח חופפים באופן מלא למגוון השיקולים שבית המשפט נדרש לאזן ביניהם בגזירת העונש.

47. סוף דבר, מעשיו של הנאשם ראויים לענישה ממשית שיהא בה להעביר לנאשם ולאחרים מסר ברור לפיו מי שיכביד ידו על הזולת על רקע עניין פעוט של שימוש בדרך, עלול לשלם על כך בענישה ממשית ומוחשית. ואם מצאתי שלא למצות עם הנאשם את הדין, הרי זה משום ההודאה במעשיו והפגיעה הצפויה בו לנוכח מצבו הרפואי ובמשפחתו ממאסר בדרך של עבודות שירות. בהקשר זה, אדגיש כי בחנתי טרם מתן גזר הדין עם הנאשם את אופי העבודה בה מצוי כיום, הוא מסר כי חלקה מתבצעת בסוף השבוע, ימי שישי ושבת וחלקה אף מתבצעת מביתו בהיותו אחראי על עובדים אחרים. נתון זה, כמו גם קביעת הממונה על עבודות השירות היא לנוכח מצבו הרפואי של הנאשם יש להטיל עליו עבודה הכוללת את מגבלותיו הרפואיות ולמשך שעות מופחתות, קרי 6.5 שעות ביום, יהא בה כדי לאפשר מצד אחד ריצוי העונש ומאידך יהא בה כדי לאפשר לנאשם להמשיך ולעסוק בתחום עבודתו, גם אם באופן מוגבל וחלקי.



48.

לאור כל האמור, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5 חודשי מאסר אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות הדעת הממונה מיום 28.12.2022 הנאשם יתייצב לריצוי עונש עבודות שירות במשרדי הממונה במפקדת מחוז מרכז של שב"ס ביום 14.3.2023.

לנוכח מצבו הרפואי של הנאשם אני קובעת כי העונש ירוצה במגבלות הרפואיות ולמשך 6.5 שעות עבודה ביום. הנאשם מזהר כי עליו לעמוד בתנאי ההעסקה ובדרישות הממונה, לרבות בדבר איסור צריכת סמים שלא בהיתר ואלכוהול, וכי כל חריגה מהכללים עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריח.

ב. 3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג עוון לרבות איומים.

ג. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג פשע.

ד. קנס בסך 1,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 2 תשלומים, התשלום הראשון ישולם עד ולא יאוחר מיום 10.3.2023 ויתר התשלומים ישולמו בכל 10 לכל חודש שלאחריו.

ה. פיצוי בסך 1,500 ₪ לעת 1. הפיצוי ישולם ב- 5 תשלומים, הפיצויים והקנס ישולמו עד ולא יאוחר מיום 10.3.2023 ויתר התשלומים ישולמו בכל 10 לכל חודש שלאחריו.

צו כללי למוצגים.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ג טבת תשפ"ג, 16 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.